

Hevringholm

Sparrehusevej 17
Sparrehuse
8981 Spentrup

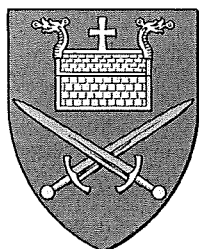
70-03-053-01

Godkendelse

af

særligt forurenende virksomhed

efter
Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5

Purhus Kommune - Teknik og Miljø

Rådhuset
Bakkevænget 16
8990 Fårup

Tlf 87 82 67 00
Fax 87 82 67 99
e-post ba@purhus.dk

MILJØGODKENDELSE

EFTER KAPITEL 5 I MILJØBESKYTTELSESLOVEN

Virksomhedens navn	Hevringholm
Beliggenhed	Sparrehusevej 17 Sparrehuse 8981 Spentrup
Art	Svinebrug
Matr.nre.	19 d m.fl. Gassum by, Gassum
Ejer af virksomheden og ejendommen	Lars Thomsen Kåtrupvej 52 Kåtrup 8990 Fårup
Driftsansvarlig	Lars Thomsen
Listebetegnelse	I 1 d) Anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg)
Tilsynsmyndighed	Purhus Kommune
Godkendt den	10. september 2003.

Indholdsfortegnelse

	side
1 Godkendelse	4
1.1 Baggrund	4
1.2 Generelt	4
1.3 Vilkår for godkendelsen	4
1.4 Tilsyn	10
1.5 Offentliggørelse	10
1.6 Klagevejledning	10
2 Oplysninger i sagen	12
2.1 Ejendommens beliggenhed	12
2.2 Ejendommens indretning og drift	12
2.3 Produktionstekniske oplysninger	13
2.4 Svinebrugets forurening	14
2.5 Forureningsbegrænsende foranstaltninger	15
3 Tilsynsmyndighedens bemærkninger	16
3.1 Ejendommens beliggenhed	16
3.2 Vurdering af svinebrugets miljøforhold	16
4 Lovgrundlag	19
5 Fortegnelse over bilag og sagens øvrige akter	19
Bilag nr.:	
1: Skema til egenkontrol	20
2: Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning	21
3: Plan over ejendommen/oversigtskort	25
4: Oversigtskort over området	27

1 Godkendelse

Purhus Kommune godkender i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 33, svinebruget Hevringholm I/S, Sparrehusevej 17, Sparrehuse, 8981 Spentrup, med henvisning til de oplysninger, der findes i godkendelsens afsnit 2, Århus Amts VVM-redegørelse og tillæg til Regionplan 2001 for udvidelsen af svinebruget.

1.1 Baggrund

Der er ansøgt om miljøgodkendelse af svinebruget i marts måned 2001.

Purhus Kommune har i juni måned 1998 godkendt byggeri til udvidelse af staldfaciliteterne med ca. 800 stipladser. Produktionen var på dette grundlag planlagt til 249 dyreenheder.

Det har efterfølgende vist sig muligt at producere 335 dyreenheder på ejendommen svarende til en årlig produktion på 10.000 slagtesvin. Med de nugældende beregningsregler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen svarer en årlig produktion på 10.000 slagtesvin (30-100 kg) til 278 dyreenheder.

Lars Thomsen, Kåtrupvej 52, Kåtrup, 8990 Fårup, har overtaget ejendommen fra den 1. juni 2001.

Ansøgningen om miljøgodkendelse opretholdes på det oprindelige grundlag.

1.2 Generelt

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der har betydning for det eksterne miljø og som de er defineret i forhold til Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, Godkendelsesbekendtgørelsen og Vejledningen om godkendelse af husdyrbrug.

Denne godkendelse er således ikke en godkendelse efter Arbejds miljøloven, der administreres af Arbejdstilsynet. Virksomheden er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, eksempelvis byggetilladelse m.v.

Århus Amt har i marts måned 2001 modtaget ansøgning om udarbejdelse af VVM-redegørelse for den eksisterende produktion på Hevringholm.

Det offentliggjorte "Debatoplæg Hevringholm – godkendelse af svineproduktion, Sparrehusevej 17, 8981 Spentrup" har resulteret i to skriftlige indsigelser om lugtgener fra produktionen, værdiforringelse af en naboejendom, påvirkningen af naturområderne op til udbringningsarealerne samt drikkevandsinteresser i området.

Århus Amt har efterfølgende udarbejdet forslag til regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for udvidelsen af svineproduktionen på ejendommen.

Der foretages samtidig høring af amtets VVM-redegørelse og Purhus Kommunes miljøgodkendelse af virksomheden.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, at skiftet har fundet sted.

Godkendelsen gives under forudsætning af, at nedenstående vilkår overholdes:

1.3 Vilkår for godkendelsen

1.3.1 Generelt

Et eksemplar af denne godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for landbrugsvirksomhedens indretning og drift.

Indretningen og driften skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger (afsnit 2), der ligger til grund for godkendelsen.

Der må ikke foretages bygningsmæssige og driftsmæssige ændringer ud over det, der er lagt til grund for godkendelsen, på en måde, som indebærer forøget forurening, før ændringen er godkendt af tilsynsmyndigheden.

Inden etablering eller ændring af anlæg omfattet af kapitel 3-8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, stalde, afløb eller anlæg til gødningsopbevaring, skal der indgives anmeldelse til tilsynsmyndigheden. Der skal ligeledes indgives anmeldelse inden ændring af dyreholdet indenfor eksisterende anlæg omfattet af kapitel 3-8.

Godkendelsen omfatter en årlig produktion af 10.000 slagtesvin fra 30-100 kg, svarende til 278 dyreenheder. Producerses slagtesvinene inden for andre vægtintervaller, korrigeres antallet af producerede dyr efter Husdyrgødningsbekendtgørelsens beregningsregler til maksimalt 278 dyreenheder.

Godkendelsen omfatter produktionen, der er placeret i avls- og driftsbygningerne på ejendommen beliggende Sparrehusevej 17, Sparrehuse, 8981 Spentrup.

1.3.2 Vilkår i relation til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Indretning og drift af stalde og opbevaringsanlæg for husdyrgødning samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse samt vilkårene i denne godkendelse.

Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringning kan ske i overensstemmelse med reglerne i kapitel 10 i bekendtgørelsen (samt reglerne i bekendtgørelsen om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække) – dog mindst 9 måneder.

Kravet kan, om nødvendigt, opfyldes ved skriftlige aftaler om opbevaring på anden ejendom. Sådanne aftaler skal være af mindst 5 års varighed og skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest ½ år før aftalerne træder i kraft.

Der skal til stadighed være rådighed over tilstrækkeligt udspretningsareal for husdyrgødningen, både fra ejendommen og eventuelt tilført via gylleaftaler i henhold til bekendtgørelsens § 28 om harmoniregler.

Gylleaftaler skal være skriftlige og skal gælde for mindst 1 år ad gangen.

Plantedirektoratet er kontrolmyndighed for harmonireglerne, men i miljøgodkendelsen skal Purhus Kommune sikre, at aftalerne findes i godkendelsens første år.

1.3.3 Vilkår i relation til regionplanretningslinie

Tillæg til Regionplan 2001 for udvidelse af svineproduktionen på Hevringholm, Purhus Kommune. Regionplanens retningslinie "7.2 Anlæg, der påvirker miljøet i væsentlig grad (VVM) suppleres med et nyt stykke:

På landbrugsejendommen Hevringholm, Sparrehusevej 17, 8981 Spentrup, matr.nr. 19 d og 11 g Gassum by, og 23, 10 c og 4 b Dyrby by, kan svineproduktionen udvides op til 278 dyreenheder svarende til en årlig produktion af 10.000 slagtesvin.

- Bedriftens produktion skal gennemføres på en sådan måde, at der er fosforbalance på udbringningsarealerne, idet der ikke må tilføres jordene mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne.
- Bedriftens produktion skal gennemføres på en sådan måde, at overskuddet af kvælstof fra den husdyrgødning, der udbringes på arealer i oplandet til Mariager Fjord, ikke forøges i forhold til overskuddet ved den hidtidige lovlige drift på 208 dyreenheder.
- Der udlægges en bræmme på 20 m oven for ådalen ved Kastbjerg Å, hvor der ikke må udbringes husdyrgødning.

- Transport med gyllevogne gennem Gassum og Dyrby må kun foregå på hverdage mellem kl. 7.00 og 22.00.
- Der må kun udbringes husdyrgødning på ejendommens arealer på hverdage mellem kl. 7.00 og 22.00.

Overholdelse af vilkårene om fosforbalance og om kvælstofoverskud skal dokumenteres gennem en årlig opgørelse over de mængder fosfor og kvælstof, der tilføres og fraføres jordene i henhold til VVM-redegørelsens bilag 6.

Vilkårene skal overholdes som et løbende gennemsnit over en tre-årig periode.

Dokumentationen beregnes og fremsendes til tilsynsmyndigheden Purhus Kommune en gang årligt senest den 31. marts.

Se i øvrigt pkt. 1.3.13 Egenkontrol.

1.3.4 Beholderkontrol

Beholdere med en kapacitet på over 100 m³ skal mindst hvert 10. år kontrolleres for styrke og tæthed som beskrevet i Beholderkontrolbekendtgørelsen.

Beholderen fra 1988 er kontrolleret i 1998 uden bemærkninger.
Beholderen fra 1994 skal kontrolleres i 2004 og beholderne fra 1988 og 1998 skal kontrolleres i 2008.

1.3.5 Skadedyr

Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium (tlf. 45 87 80 55).

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter eller andre skadedyr.

1.3.6 Slam

Opbevaring og anvendelse af spildevandsslam skal ske i overensstemmelse med den til enhver tid gældende Slambekendtgørelse, der bl.a. fastsætter regler om tilførte mængder, udbringningstider og indsendelse af gødningsplaner til kommunen.

1.3.7 Støj

Svinebrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i skel ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige:

Dag:	kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	referencetid 8 timer
Aften:	kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	referencetid 1 time
Nat:	kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	referencetid ½ time

Brug af landbrugsredskaber og -maskiner i marken er dog undtaget fra støjgrænserne.

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i en højde på 1,50 m over terræn.
Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Hvis der foregår korntørring på ejendommen kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden (højst 5 uger).

Hvis det i forbindelse med afhentning af slagtesvin til slagteriet er nødvendigt i

tidsrummet kl. 18.00-07.00 at samle grisene i en lastvogn et par timer inden afhentningen, skal denne vogn placeres afskærmet fra naboer, så disse ikke generes af støjen.

Der må kun køres med gyllevogn gennem Gassum og Dyrby på hverdage mellem kl. 07.00 og 22.00.

Lavfrekvent støj fra landbruget må ikke overstige følgende værdier målt inden døre i omliggende beboelser. Støjgrænserne gælder over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er mest kraftig:

Anvendelse		A-vægtet lydtrykniveau (10 – 160 Hz) dB
Beboelsesrum	aften/nat kl 18.00-07.00	20
	dag kl. 07.00-18.00	25
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum		30
Øvrige rum i virksomheder		35

1.3.8 Luftforurening

Svinebrugets drift skal indrettes således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringliggende nabobeboelser eller virksomheder.

Der skal jævnligt gøres rent i staldene.

Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.

Ventilationsfirmaets instruktioner for vedligeholdelse af ventilationsanlæggene skal følges. Anlæggene skal rengøres jævnligt og justeres efter behov.

Det pålægges ejeren en gang årligt, hvis tilsynet vurderer det nødvendigt på grund af væsentlige lugtgener, at undersøge mulighederne for at reducere lugtgenerne ved at anvende ny teknologi.

Husdyrgødning fra ejendommen må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helldage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra afgrænsningerne af landsbyerne Gassum og Dyrby.

Husdyrgødning må kun udbringes på ejendommens arealer på hverdage mellem kl. 7.00 og 22.00.

Kravet gælder både for eget udbringningsareal og for gylleaftalearealer.

Lovgivningen kræver fra den 1. marts 2003 en fast overdækning (flydedug, teltoverdækning eller lignende) på beholdere for flydende husdyrgødning.

Anden tæt overdækning (naturligt flydelag, halm, letklinker (Leca) eller lignende) kan dog etableres, hvis der fra den 1. februar 2003 føres logbog. Logbogen skal sikre, at der hele tiden holdes øje med, at der er tæt overdækning på beholderne. Ammoniakfordampningen fra overfladen skal reduceres mest muligt.

Logbog skal føres i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens anvisning for hver beholder.

1.3.9 Affald

Virksomhedens farlige affald (olie- og kemikalieaffald) skal opbevares under tage, på fast gulv og uden mulighed for afløb af spild til kloak eller dræn. Farligt affald kan også opbevares på anden ejendom.

Affald i øvrigt skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.

Farligt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ for farligt affald. Der skal benyttes en af de godkendte transportører/behandlere, der

er i den fælleskommunale afhentnings- og indsamlingsordning, medmindre der er givet fritagelse for benyttelsespligten.

Fortegnelse over godkendte transportører/ behandlere fremgår af bilag A til regulativet. Fortegnelsen revideres løbende af I/S Mokana. Affald i øvrigt skal sorteres, transporteres og bortskaffes efter reglerne i de til enhver tid gældende regulativer for Purhus Kommune. Regulativet for erhvervsaffald er gældende fra 1. januar 2002.

Døde dyr og andet animalsk affald må ikke nedgraves eller bortskaffes sammen med husdyrgødning, men skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares i lukket container eller overdækket med presenning således, at de døde dyr er afskærmet mod hunde og vilde dyr og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold. Større døde dyr skal afhentes hurtigst muligt og senest efter 2 dage, mindre dyr efter senest 1 uge. Opbevaringsstedet for døde dyr skal være afskærmet og så langt væk fra naboerne som praktisk muligt.

1.3.10 Beskyttelse af jord og grundvand

Gylle

I forbindelse med påfyldning af gyllevogn må der ikke spildes flydende husdyrgødning således, at der er fare for forurening af jord, vandløb eller dræn.

Ved begrundet mistanke om gyllespild fra utætheder i gylletanke, skal der på tilsynsmyndighedens forlangende udtages prøver af væsken i inspektionsbrøndene ved gyllebeholderne. Prøverne skal analyseres for eventuelt indhold af gylle.

Analyserne skal omfatte et passende antal parametre, der tilsammen indikerer tilstedeværelse af gylle, fx COD, ammoniak, total N, total P og nitrat.

Analyserne skal foretages som akkrediterede målinger og resultatet skal indsendes direkte fra laboratoriet til Purhus Kommune, hurtigst muligt, når det foreligger.

Sprøjteudstyr

Vask af sprøjteudstyr indvendigt skal foregå med medbragt rent vand, mens marksprøjten stadig står på marken, hvorefter vaskevandet spredes på marken.

Udvendig vask af sprøjteudstyr skal foregå på en befæstet plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Vandet fra opsamlingsbeholderen kan tømmes over i en gyllebeholder. Alternativt kan sprøjteudstyret stå på et bevokset markareal, medens det rengøres.

1.3.11 Spildevand

Sanitært spildevand fra beboelse og mandskabsrum ledes til mekanisk rensning med nedsivningsanlæg med tilladelse (kode 29).

Vand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder.

1.3.12 Bekæmpelsesmidler

Bekæmpelsesmidler skal opbevares i aflåst giftrum med betongulv eller i et aflåst giftskab og uden mulighed for afledning til kloak. Der må ikke samme sted opbevares foderstoffer, lægemidler eller levnedsmidler.

Anvendelse af bekæmpelsesmidler må kun foretages af personer med sprøjtecertifikat eller sprøjtebevis i overensstemmelse med bekendtgørelsen om sprøjtecertifikat.

Hvis der på ejendommen sker påfyldning af marksprøjte, skal dette foregå på et

befæstet areal med afløb til en opsamlingsbeholder. Spildt sprøjtemiddel i opsamlingsbeholderen, skal straks fjernes og udsprede på den mark, der alligevel skulle sprøjtes.

Der må ikke tappes vand direkte fra en vandhane eller et vandløb til påfyldning af marksprøjte. Der skal anvendes en særskilt mellembeholder, så tilbagesug til vandforsyningens ledningsnet eller spild i vandløb forhindres. Tappehanen eller vandslangen skal være fjernet fra eller hævet over vandoverfladen i marksprøjten, inden der iblandes sprøjtemiddel.

1.3.13 Egenkontrol

Journal

Der skal hvert år føres journal over:

1. Forbruget pr. år af foder, energi og vand opdelt i de typer, der er nævnt i afsnit 2.3.
2. Opgørelse en gang årligt pr. 1. august over husdyrproduktionen og opbevaringskapaciteten for husdyrgødning. Opgørelsen kan være den pågældende del af gødningsregnskabet.
3. Bortskaffelse af affald og farligt affald. Der noteres typer, mængder, transportørfirma og modtagefirma.
4. Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt.
5. Rengøring af stalde og ventilationsanlæg.
6. Reparation af gyllebeholdere med dato.
7. Uheld der medfører forurening af jord, dræn eller vandløb.

Det vedlagte skema (bilag 1) kan anvendes til journalen.

Journalen for det foregående kalenderår skal fremsendes til Purhus Kommune, Teknik og Miljø, Bakkevænget 16, 8990 Fårup, hvert år senest den 1. marts.

Fosforbalance og kvælstofoverskud

Dokumentation for fosforbalance og kvælstofoverskud skal beregnes og fremsendes til Purhus Kommune en gang årligt senest den 31. marts i overensstemmelse med vilkår fastsat på grundlag af regionplanretningslinje.

Se godkendelsens pkt. 1.3.3.

Logbog for beholdere uden fast overdækning

Herudover skal Skov- og Naturstyrelsens logbog for beholdere med flydende husdyrgødning uden fast overdækning føres i overensstemmelse med styrelsens anvisning (bilag 2).

Der skal føres selvstændig logbog for hver beholder og logbogen kan forlanges forevist ved fremtidige tilsyn.

Støj

Svinebruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at vilkårene om støjgrænser i pkt. 1.3.7 ikke overskrides, når virksomheden er i fuld, normal drift.

Dokumentationen skal kun omfatte de støjgrænser, der er relevante, ifølge tilsynsmyndighedens vurdering af den konkrete sag.

Kravet om dokumentation af støjvilkårenes overholdelse kan højst fremsættes en gang om året på begrundet mistanke.

Dokumentationen skal indeholde:

- beregning af støjniveauet efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 eller
- måling af støjniveauet som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller som beskrevet i Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997.

Beregning eller måling skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret eller af en person, der er certificeret til at foretage "Miljømålinger – ekstern støj".

Vurdering af støjgrænsernes eventuelle overskridelser foretages på grundlag af Miljøstyrelsens støjvejledning nr. 5/1984 eller Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997.

Virksomheden afholder selv omkostningerne til målinger.

1.3.14 Renere teknologi

Svinebruget skal mindst en gang om året undersøge mulighederne for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, således at virksomhedens miljøbelastning af det eksterne miljø nedsættes.

1.3.15 Forebyggelse af større uheld

Svinebruget skal indrettes og drives således, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.

I forbindelse med eventuelle uheld skal der straks gives besked til Purhus Kommune, Teknik og Miljø, på telefon 87 82 67 69 eller uden for Rådhusets normale åbningstid til Alarmcentralen på telefon 112.

1.4 Tilsyn

Purhus Kommune har som tilsynsmyndighed ret til på ethvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår overholdes.

Indtil der er forløbet 8 år efter godkendelsens meddelelse, må tilsynsmyndigheden som hovedregel ikke ændre godkendelsens vilkår. Egenkontrolvilkår er dog undtaget fra denne beskyttelse.

Tilsynsmyndigheden skal mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter denne godkendelses dato.

Herudover skal godkendelsen tages op til revurdering i tilfælde af, at forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold som nævnt i Miljøbeskyttelseslovens § 41 a.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra dato.

1.5 Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i Purhus-Tjele Ugeavis onsdag den 10. september 2003. Dette er godkendelses dato.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om afgørelsen:

Ansøger: Lars Thomsen, Kåtrupvej 52, Kåtrup, 8990 Fårup.

Arbejdstilsynet Århus Amt, P.Hiort-Lorenzens Vej 2A, 8000 Århus C.

Århus Amt, Natur og Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.

Embedslægeinstitutionen for Århus Amt, Østergade 1, 2., 8000 Århus C.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Friluftsrådet, Århus Amt, [REDACTED]

1.6 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Skov- og Naturstyrelsen inden 4 uger fra annoncerings dato.

Klageberettiget er ansøger, amtsrådet, embedslægen og enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald samt visse foreninger, der er nævnt i Miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100.

Klage skal stiles til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Klagen skal indsendes til Purhus Kommune, Teknik og Miljø, Bakkevænget 16, 8990 Fårup, som sender klagen videre til klagemyndigheden.

Klage skal være forvaltningen i hænde senest den 8. oktober 2003.

En klage har ikke opsættende virkning, med mindre Skov- og Naturstyrelsen bestemmer andet. Udnyttelse af godkendelsen sker imidlertid på den pågældendes eget ansvar.

Søgsmål kan i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 101 anlægges for domstolene indtil 6 måneder efter, at den endelige godkendelse foreligger.

Purhus Kommune, den 3. september 2003

Jørgen Kirk
Formand for Teknisk Udvalg

Hans Jørgen Tougaard
Teknisk Chef

2 Oplysninger i sagen

2.1 Ejendommens beliggenhed

Ejendommens placering er vist på oversigtskort (bilag 3 og 4)

Ejendommen er beliggende på Sparrehusevej 17, Sparrehuse, 8981 Spentrup, ca. 640 m nordøst for landsbyen Gassum og ca. 790-880 m sydvest og vest for landsbyen Dyrby.

Ejeren af Hevringholm ejer desuden ejendommen Ashøjgård, Kåtrupvej 52, Kåtrup, 8990 Fårup, hvor der er en produktion på 177 dyreenheder i søer og smågrise. Ashøjgård er ikke indeholdt i miljøgodkendelsen.

Afstanden fra stalde og gyllebeholdere til nærmeste:

Offentlige vej:	210 m	Sparrehusevej (kommunevej)
Nabobeboelse:	72 m	Sparrehusevej 15 (nærmeste nabo)
	250 m	Sparrehusevej 21
Byområde:	640 m	Gassum (kompetenceafgrænset landsby i landzone)
	790-880 m	Dyrby (kompetenceafgrænset landsby i landzone)
Vandløb:	1200-1300 m	Gloudal Bæk (kommunevandløb)

Bedriftens udbringningsarealer består af ejede arealer, der dels ligger samlet omkring ejendommen og dels på Ashøjgård ved Kåtrup, samt af arealer med gylleaftale på nabo-ejendommen Ulvholm, Kærby Møllevej 101, Dyrby, 8983 Gjerlev.

Til den ansøgte produktion på 278 dyreenheder skal der være et udbringningsareal på mindst 198,6 ha med en belastning på 1,4 dyreenheder/ha.

Udbringningsarealer til rådighed:	
Hevringholm	76,1 ha
Lejet ved Kåtrup	14,5 ha
Forpagtet ved Hevringholm	5,4 ha
Gylleaftale Ulvholm	208,7 ha
Udbringningsarealer ialt	304,8 ha

Udbringningsarealerne er tilstrækkelige til den ansøgte produktion.

2.2 Ejendommens indretning og drift

Bygningerne og deres størrelser ses på bilag 3:

Staldbygninger	Bygn. nr. 2, 1940: Erhvervsareal 522 m ² Bygn. nr. 3, 1996: Erhvervsareal 605 m ² Bygn. nr. 6, 1970/1993: Erhvervsareal 88 m ² Bygn. nr. 8, 1988/1995: Erhvervsareal 365 m ² Bygn. nr. 11, 1999: Erhvervsareal 984 m ²
Lade Halmlade	Bygn. nr. 4, 1940/1978: Erhvervsareal 180 m ² Bygn. nr. 9, 1990: Erhvervsareal 340 m ²
Maskinhus	Bygn. nr. 5, 1975: Erhvervsareal 518 m ² Bygn. nr. 10, 1984: Erhvervsareal 250 m ²
Gylleopbevaring	Overflade på gyllebeholdere (1988, 1994 og 1998) ca. 1200 m ²
Stuehus Garage	Bygn. nr. 1, 1900/1976: Boligareal 158 m ² Bygn. nr. 7, 1977: Bebygget areal 31 m ²

Bygningsnumre, opførelses- og ombygningsår og arealer er hentet i kommunens BBR-registreringer på ejendommen.

Hevringholms stalde blev renoveret i 1998, og der blev på det tidspunkt produceret 7.500 slagtesvin (208 dyreenheder) på ejendommen. Efterfølgende har det vist sig, at der kan produceres 10.000 slagtesvin årligt, svarende til 278 dyreenheder.

Denne produktion ønskes nu lovliggjort.
Ejendommens stuehus er opvarmet med halmfyr.

Staldene er ikke opvarmet. Efter vask af stalde foretages udtørring med oliefyret varmekanon. Udtørringen sker ca. 4 gange årligt.

Ejendommens vand til landbrugsbedriften og husholdningen leveres af det private almene vandværk I/S Gassum Vandværk.

Der er ikke egen vandforsyning på ejendommen.

2.3 Produktionstekniske oplysninger

Nyetableringer

Der opføres ikke nye bygninger i forbindelse med godkendelsen af produktionsudvidelsen.

Produktionens forløb

Den årlige produktion består af 278 dyreenheder i slagtesvin (30-100 kg) svarende til 10.000 slagtesvin.

Staldanlæggene består af:

- stalde med fuldspaltegulv: 315 + 512 + 544 stipladser, i alt 1.371 stipladser
- stalde med 1/3 spaltegulv: 900 stipladser

Opbevaringsanlæg til gylle omfatter 3 beholdere uden fast overdækning:

- 1988: 450 m³
- 1994: 1200 m³
- 1998: 3300 m³

Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme.

Forbrug af råvarer og energi

Vand: Vandforsyningen sker fra Gassum Vandværk. Forbruget omfatter drikkevand til dyrene, vask af dyr, stalde og maskiner, marksprøjtning og husholdning.

Det årlige forbrug er ca. 10.000 m³.

Overskydende vand fra produktionen ledes med gyllen til gyllebeholdere.

El: Den væsentligste del af elforbruget går til ventilation af stalde. Det årlige forbrug er ca. 80.000 kWh. Den resterende del af elforbruget går til gyllepumpning, belysning, opvarmning, kørende materiel og opvarmning. Der fremstilles ikke foder på ejendommen.

Brændstof: Det årlige forbrug er ca. 8.000 liter dieselolie og 100 liter smøreolie.

Foder og gødning: Der indkøbes 1.900 ton foder til slagtesvinene, svarende til ca. 60 læs.

Det årlige forbrug af handelsgødning er ca. 10 tons med et indhold på ca. 2 tons kvælstof. Der indkøbes ikke handelsgødning med fosfor.

Kemikalier og medicin: Forbruget af kemikalier består hovedsageligt af midler til brug i planteavl (pesticider). Desuden benyttes medicin til behandling af sygdomme i besætningen. Produkterne opbevares efter arbejdstilsynets regler.

Sprøjtemidler

Sprøjtemidler opbevares i aflåst kemikalieskab/-rum.

Renere teknologi

Der anvendes nedfældning af gylle på en del af udbringningsarealerne. På de resterende arealer benyttes slæbeslanger til udbringningen.

Herved nedsættes ammoniakfordampningen og lugtgenerne reduceres.

2.4 Svinebrugets forurening

Husdyrgødning

Den årlige produktion af gylle vil være 4.800 tons (m³), der opbevares i 3 gyllebeholdere med en samlet opbevaringskapacitet på ca. 5.000 m³ svarende til godt 12 måneders opbevaringskapacitet.

Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er opfyldt.

Udslusning af gylle fra gyllekummer under stalde foretages ca. hver 4. uge, når kummerne er fulde. Samtidig foretages pumpning fra fortank til lagertank.

Håndteringen af gylle foregår inden for normal arbejdstid.

Gyllen udbringes delvis ved nedfældning og delvis med slæbeslanger eller anden lovlig udbringningsmetode.

Støj

Der fremstilles ikke foder på ejendommen.

Der vil opstå periodevis støj i forbindelse med driften, ved fodring, transporter til og fra ejendommen, arbejdskørsel med traktor, ventilation m.v.

Vedvarende støj fra ejendommen er ventilationsanlæggene. Alle stalde ventileres med undertryk, der er den type mekanisk anlæg, der er mindst støjende p.t.

Særligt støjende aktiviteter er så vidt muligt lagt i dagtimerne.

Transporter: På offentlig vej vil der foregå et antal transport af grise til og fra ejendommen, afhentning af døde dyr, fodertransporter og udkørsel af gylle.

	transporter pr. år (ca.)
Grise til ejendommen	52
Grise fra ejendommen	100
Foder	50
Døde dyr	50
Gylle	250

Gylleudbringning sker hovedsageligt på arealer, der er beliggende inden for en radius på 3 km inden for ejendommens lagertanke.

Luft

Udledning af forurenende stoffer til luften vil hovedsageligt bestå af støv og lugt fra stalene, udsendt gennem ventilationsafkastene.

Lugtforurening vil desuden forekomme i forbindelse med gyllehåndtering til og fra lagertanke.

Overpumpning af gylle fra gyllekummer til lagertanke foregår ca. hver 4. uge. Udbringningen af gylle på udbringningsarealer er koncentreret til forholdsvis korte perioder forår og efterår.

Herudover kan der i forbindelse med vejliget forekomme bundvendinger i lagertanke.

Affald

Affald fra produktionen håndteres efter de til enhver tid gældende regler og indsamlingsordninger.

Spildevand

Sanitært spildevand fra stuehus og mandskabsrum renses mekanisk og ledes til godkendt nedsivningsanlæg.

Vand fra udvendig rengøring af marksprøjte opsamles i gyllebeholder. Ved rengøring af sprøjten indvendig og i forbindelse med rengøring af dyser udbringes vaskevandet på de netop sprøjtede arealer.

Vaskevand fra vask af stalde, maskiner og drikkevandsspild ledes til gyllebeholdere.

2.5 Forureningsbegrænsende foranstaltninger

Støj

For så vidt muligt at undgå at forårsage væsentlige støj- og lugtgener i området, foregår udkørsel af gylle kun på hverdage mellem kl. 7.00 og 22.00 og hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Luft

Der opretholdes til stadighed flydelag på gyllebeholdere. Om nødvendigt med tilført snittet halm.

Gylle udbringes dels ved nedfældning og dels med slæbeslanger, hvorved ammoniakfordampningen og lugtgenerne mindskes stærkt i forhold til konventionel bredspredning.

Staldene vaskes med jævne mellemrum. Rene stalde mindsker lugtgenerne.

3 Tilsynsmyndighedens bemærkninger

Svineproduktionen på Hevringholm er søgt godkendt til en årlig produktion på 10.000 stk. slagtesvin (30-100 kg) svarende til 278 dyreenheder. Den lovlige produktion på ejendommen er 7.500 slagtesvin svarende til 208 dyreenheder.

Husdyrbrug med mere end 210 dyreenheder i slagtesvin er omfattet af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 om særligt forurenende virksomheder. Det betyder, at slagtesvineproduktionen skal miljøgodkendes.

Produktionen er bragt op på det ansøgte niveau hovedsageligt ved gennemførte produktionsforbedringer.

3.1 Ejendommens beliggenhed

Svinebruget er beliggende i landzone i det åbne land. Områdets anvendelse er i kommuneplanens rammebestemmelser fastlagt til jordbrugsformål.

Der er ikke gennemført lokalplanlægning for området.

Ejendommen opfylder afstandskravene i § 4, stk. 3, i den gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse:

- afstanden til nabobeboelse er større end 50 m,
- afstanden til en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der er beliggende i samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren, er større end 300 m,
- afstanden til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde er større end 300 m og
- afstanden til områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende er større end 300 m.

Der stilles derfor ikke særlige krav på grund af ejendommens beliggenhed.

3.2 Vurdering af virksomhedens miljøforhold

Det vurderes, at svinebruget kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne urimelig forurening.

Forhold i relation til husdyrgødningsbekendtgørelsen

Opbevaringskapacitet for gylle opfylder vilkåret om 9 måneders kapacitet. Kapaciteten er beregnet til ca. 12 måneder.

Udbringningen af husdyrgødning skal både følge reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Plantedirektoratet er kontrolmyndighed for denne bekendtgørelse.

Udbringningsarealer til rådighed:

Hevringholm	76,1 ha
Lejet ved Kåtrup	14,5 ha
Forpagtet ved Hevringholm	5,4 ha
Gylleaftale Ulvholm	208,7 ha
Udbringningsarealer i alt	304,8 ha

Der er tilstrækkelige udbringningsarealer til den ansøgte produktion. Med en belastning på 1,4 dyreenheder/ha og en produktion på 278 dyreenheder er der brug for et udbringningsareal på mindst 198,6 ha.

Harmoniareal beregnes på bedriftsniveau – her de to ejede ejendomme Hevringholm og Ashøjgård. Husdyrgødning, der afsættes via gylleaftaler, fratrækkes inden harmoniarealet beregnes.

Samlet produktion på bedriften	455 DE (dyreenheder)
Afsat til gylleaftaler	<u>164 DE</u>
Produktion hvortil der kræves harmoniareal	291 DE
Harmoniareal ved max. 1,4 dyreenheder/ha	208 ha

Bedriften skal eje og forpagte tilsammen 208 ha, der kan benyttes til udbringning af husdyrgødning.

Hevringholm ejer	76,1 ha
Øvrige ejendomme og forpagtning	<u>135,2 ha</u>
I alt	211,3 ha

Kravet om harmoniareal er derved opfyldt.

Transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km skal foregå lastbil eller et påhængskøretøj hertil, ifølge bekendtgørelse nr. 128 af 22. februar 2000 om husdyrhold og arealkrav.

Jordbrugskommissionen er kontrolmyndighed på dette område. Samtlige udbringningsarealer ligger inden for en radius på 3 km fra Hevringholms stald- og gødningsopbevaringsanlæg.

Beholderkontrol

Ejendommens gyllebeholdere er opført i:

År	Overflade	Rumfang	Beholderkontrol
1988:	113 m ²	450 m ³	1998: Ingen bemærkninger
1994:	330 m ²	1200 m ³	2004: Ikke udført
1998	755 m ²	3300 m ³	2008: Ikke udført

Skadedyr

Skadedyrsbekæmpelse sker i overensstemmelse med anbefalinger fra Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Støj

Svinebruget er beliggende i landzone og skal overholde støjgrænserne for "Type 3", blandt bolig og erhverv, i Støjvejledningen nr. 5/1984 med de lempelser for lørdag og søndag, der fremgår af vejledningen om godkendelse af husdyrbrug. Begrundelsen er, at en del af landbrugsbedriften skal kunne foregå uafhængigt af ugedagene. Grænseværdierne gælder i skel til boliger i det åbne land.

Ved korntørring på ejendommen kan der gives et tillæg på 5 dB(A) ved forøgede aktiviteter i høstperioden (Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/1991, Retningslinier for Grovvarebranchen).

Svinebrugets bidrag til støjniveauet i omgivelserne forventes hovedsageligt at stamme fra ventilationsanlæggene på staldene, fra foderfremstillingen, fra maskiner og fra transport af grise og gylle.

Nærmeste nabo er beliggende med en afstand på mindst 72 m fra ejendommens driftsbygninger. Det vurderes på grund af afstanden og bygningernes udstrækning og beliggenhed, at nærmeste nabo ikke påføres væsentlige støjgener fra ventilationsanlæg og foderfremstilling m.v.

Særlig støjende aktiviteter er derudover lagt i dagtimerne.

Transport til og fra ejendommens område er ikke omfattet af de nævnte støjgrænser, men transporterne må alligevel ikke være til væsentlig gene for de omboende.

Midlertidig opbevaring af slagtesvin i en lastbil i de tidlige morgentimer kan medføre støjgener i form af hvin. Derfor skal lastbilen parkeres afskærmet af bygninger i forhold til nærmeste nabo.

Ejendommens hidtidige drift har ikke medført naboklager over støjgener.

Det vurderes herefter, at svinebruget vil kunne overholde støjgrænserne.

Luftforurening

Der vil hovedsageligt være tale om lugt fra staldenes ventilationsanlæg, fra gyllebeholdere og fra udkørsel af gylle.

Det vurderes, at ejendommens driftsanlæg er beliggende afstandsmæssigt ideelt i forhold til landsbyerne Gassum (sydvest for ejendommen) og Dyrby (nordøst for ejendommen) samt enkeltejendommene langs kommunevejen Sparrehusevej (nordvest for ejendommen). Den nærmeste nabo beliggende i en afstand af ca. 72 m umiddelbart nord for ejendommens driftsbygninger.

For at minimere lugtgenerne for den nærmeste nabo og i området generelt stilles der krav om regelmæssig rengøring af staldanlæggene.

Der kan tillige forekomme udsendelse af støv fra staldene og fra foderhåndtering. Støvet vurderes ikke at ville give gener for naboerne.

Affald

Landbrugsbedriften skal overholde reglerne i kommunens affaldsregulativer og benytte de til enhver tid gældende indsamlingsordninger for erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald

Jord og grundvand

Der er en vis risiko for, at der spildes gylle på jorden i forbindelse med overpumpning fra gyllebeholdere til gyllevognen. Der stilles ikke krav om befæstet læsseplads. I stedet kan tilsynsmyndigheden stille krav om analyser for gylle i inspektionsbrønde. Større mængder spildt gylle og gylleudslip fra utætheder i tanke vil sandsynligvis kunne spores i inspektionsbrøndene.

Vand fra udvendig rengøring af marksprøjte opsamles i gyllebeholder. Ved rengøring af sprøjten indvendig og ved rengøring af dyser udbringes vaskevandet på de netop sprøjtede arealer.

For at forhindre koncentreret forurening af jord og grundvand med håndtering af sprøjtemidler, bør der etableres en befæstet påfyldnings- og rengøringsplads med opsamlingsbeholder.

Der kan eventuelt etableres en befæstet plads, som både kan bruges ved gylleoverpumpning og ved påfyldning og rengøring af sprøjteudstyr.

Alternativt kan det accepteres, at sprøjteudstyret står på et bevokset markareal, medens det rengøres.

Bekæmpelsesmidler

Sprøjtemidler opbevares forsvarligt.

Der gøres opmærksom på, at det er forbudt at anvende og besidde visse bekæmpelsesmidler. De er nævnt i den gældende bekendtgørelse om helt eller delvis forbud mod visse bekæmpelsesmidler.

Renere teknologi

Virksomheden anvender renere teknologi og det vurderes, at virksomheden også fremover vil overveje de muligheder for nye processer, produkter og besparelser, som udvikles inden for landbruget.

Risikobetonede oplag

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder, at virksomheden er omfattet af risikobekendtgørelsen.

Lovgrundlag

Der er i godkendelsen truffet afgørelse efter:

Miljøbeskyttelsesloven:

Lov om miljøbeskyttelse. Lov nr. 358 af 6. juni 1991, jf. lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001.

Godkendelsesbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, nr. 646 af 29. juni 2001.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 604 af 15. juli 2002.

Beholderkontrolbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand, nr. 723 af 12. september 1997

Slambekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, nr. 49 af 20. januar 2000.

Affaldsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om affald, nr. 619 af 27. juni 2000.

Lovbekendtgørelse om kemiske stoffer og produkter, nr. 21 af 16. januar 1996.

Bekendtgørelsen om bekæmpelsesmidler:

Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, nr. 241 af 27. april 1998.

Bekendtgørelsen om sprøjtecertifikat:

Bekendtgørelse om undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler, nr. 360 af 24. maj 1993.

Risikobekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Støjvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, nr. 5/1984

Miljøstyrelsens vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder, nr. 6/1984

Miljøstyrelsens vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder, nr. 5/1993

Miljøstyrelsens orientering om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, nr. 9/1997

Miljøstyrelsens vejledning om godkendelse af husdyrbrug, nr. 4/1997, 2. udgave

Miljøstyrelsens vejledning om begrænsning af lugtgener fra virksomheder, nr. 4/1985

Fortegnelse over bilag og sagens øvrige akter

Bilag

Bilag 1. Skema til egenkontrol.

Bilag 2. Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning.

Bilag 3. Plan over ejendommens bygninger, kloakanlæg og gyllebeholdere.

Bilag 4: Oversigtskort over området.

Øvrige sagsakter:

Ansøgning om miljøgodkendelse

Debatoplæg Hevringholm, Godkendelse af svineproduktion, Sparrehusevej 17, 8981

Spentrup, Purhus Kommune, Århus Amt, maj 2001.

Tillæg til Regionplan 2001 og VVM-redegørelse for udvidelse af svineproduktionen på Hevringholm, Sparrehusevej 17, 8981 Spentrup, Purhus Kommune, Århus Amt, maj 2003.

BILAG 1

Hevringholm

Skema til egenkontrol – vilkår i kapitel 5 godkendelse

Arstal/periode:

	Mængde
Forbrug pr. år:	
- Eget korn	
- Soya	
- Vitaminer	
- Foderfedt	
- Valle	
- El	
- Fyringsolie	
- Diesellole til markdrift	
- Vandforbrug	
Besætningsstørrelse og produktion af slagtesvin: Antal	
Opbevaringskapacitet for husdyrgødning. Produceret (+eventuel modtaget mængde):	
Afhentning af døde dyr	Fast interval: Antal Øvrige afhentninger: Antal

	Hvornår og hvor ofte
Rengøring af stalde	
Rengøring af ventilationsanlæg	
Reparation af gyllebeholder	
Uheld	

Affaldstype		Mængde pr. år	Affaldstransportør	Behandlingsanlæg
Farligt affald	Kemikalieaffald			
	Olieaffald			
Erhvervsaffald				

Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning

Årstal og startdato for denne logbog :	
Brugers navn : _____	Beholder navn/nummer : _____
Adresse : _____	Adresse : _____
CVR. nr. : _____	

Anvisning i føring af logbog for overdækning på beholdere med flydende husdyrgødning

Lovgivningen kræver fra 1. marts 2003 en fast overdækning på beholdere med flydende husdyrgødning. Lovgivningen giver dog også mulighed for at etablere anden tæt overdækning, hvis der fra 1. februar 2003 føres logbog. Logbogen skal sikre, at der hele tiden holdes øje med, at der er en tæt overdækning på beholderen. Formålet med overdækningen er først og fremmest at reducere ammoniakfordampningen til et minimum.

Lovgivningen giver altså to muligheder:

- **Fast overdækning**, som er flydedug, teltoverdækning eller lignende.
- **Tæt overdækning**, som er et naturligt flydelag, halm, letklinker (Leca) eller lignende.

For beholdere uden fast overdækning skal der føres logbog i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens anvisninger, som fremgår heraf. Kommunen er tilsynsmyndighed, og det er strafbart at undlade at føre logbog, hvor det kræves. Kommunen vil kræve, at der etableres fast overdækning, hvis der konstateres mangelfuld overdækning på beholderen.

Det er brugeren af beholderen, som har ansvaret for, at der er en tæt overdækning, og det er brugeren, som skal føre logbog. Brugeren er den der tilfører husdyrgødning til beholderen.

Hvis der er flere brugere, er det ejeren af beholderen, som er ansvarlig for overdækning og logbog. Hvis ejer ikke selv tilfører flydende husdyrgødning til beholderen, påhviler ansvaret i stedet for, som hovedregel, den bruger der tilfører den største mængde husdyrgødning. Der kan også indgås en skriftlig aftale, hvor den ansvarlige bruger udpeges på anden måde. De øvrige brugere skal kunne henvise til den ansvarlige.

Der skal føres én logbog for hver beholder, og der skal foreligge en kortskitse, hvoraf placeringen fremgår. Logbogen skal gemmes i mindst 5 år.

Hvornår er en tæt overdækning tilstrækkelig tæt?

Overdækningen skal dække hele beholderen, være tæt og sammenhængende samt have en tør overflade (i tørvejr). Den skal desuden være stabil i forbindelse med blæst og kraftig nedbør. Hvis overdækningen består af et naturligt flydelag, skal dette have en skorpel overflade og være fri for sprækker med blank gylleoverflade. Det er vanskeligt og kan være farligt at måle flydelagets tykkelse, hvorfor der ikke kræves en vurdering af flydelagets tykkelse. Det kan accepteres, at der ved indløbet er op til 3 m² uden tæt flydelag. Ved opbevaring af ajle kan der normalt ikke dannes et naturligt flydelag. Der kan dog anvendes anden tæt overdækning f.eks. letklinker (Leca).

Hvad skal gøres, hvis den tætte overdækning ikke er tæt?

Hvis det konstateres, at hele eller dele af beholderen ikke er dækket af en tilstrækkelig tæt overdækning, skal der samme dag startes en reetablering. Hvis der bestilles en entreprenør til at snitte halm og foretage omrøring eller etablere anden form for overdækning, skal arbejdet udføres hurtigst muligt. Overdækningen skal være intakt senest 7 dage efter en mangelfuld overdækning konstateres.

Hvor lang tid må en beholder være uden tæt overdækning?

I forbindelse med tømning af beholderen kan det være vanskeligt at etablere et nyt flydelag, og der accepteres en periode på 2 uger uden tæt overdækning. Efter omrøring og udbringning i øvrigt accepteres en periode på 7 dage efter seneste omrøring eller konstateret manglende overdækning.

Hvor ofte skal den tætte overdækning kontrolleres?

Brugeren skal kontrollere overdækningen mindst én gang hver måned. Hvis der er erfaringer med, at overdækningen på en beholder i perioder forsvinder helt eller delvis i forbindelse med bestemte hændelser, f.eks. omslag i vejret eller overpumpning af gylle, skal kontrollen foretages oftere.

Efter afsluttet omrøring, udbringning eller tømning af en beholder, eller hvis overdækningen af andre årsager er brudt, skal beholderen kontrolleres med få dages interval, indtil overdækningen igen er intakt. Hvis et naturligt flydelag ikke af sig selv dannes, anbefales det at tilføre halm, dybstrøelse eller lignende. Resultatet af kontrollen kan noteres i logbogen.

Hvordan etableres en tæt overdækning?

Et tæt flydelag på gyllebeholdere kan etableres naturligt ved anvendelse af halmstrøelse i staldene, men ofte begrænser stald- og gødningssystemet anvendelsen af halmstrøelse i større stil, så det er nødvendigt at etablere et flydelag i selve gyllebeholderen.

Følgende metoder anbefales:

- 10-20 kg snittet halm af korn eller frøgræs pr. m² overflade i gyllebeholderen. På beholdere større end 2500 m³, og hvor der ikke tilføres halmstrøelse med gyllen, anbefales det at anvende op mod 20 kg halm pr. m². Halmen bør være fri for flyvehavre, da spiredygtige frø kan spredes med husdyrgødningen.
- 0,2-0,4 m³ fast gødning eller dybstrøelse pr. m². På beholdere større end 2500 m³, og hvor der ikke tilføres halmstrøelse med gyllen, anbefales det at anvende op mod 0,4 m³ fast gødning eller dybstrøelse pr. m².
- Når halm eller fast gødning/dybstrøelse tilsættes, bør der samtidig foretages en omrøring i beholderen for at blande halm/gødning med gyllen. Hermed får man en mere homogen blanding, som øger sandsynligheden for, at der dannes et jævnt flydelag på hele beholderen.
- For at stabilisere flydelaget, kan der udstros 30-40 kg korn pr. 1000 m² flydelag (f.eks. 20 kg korn til en beholder med en kapacitet på 2000 tons gylle). Planternes rodnet binder flydelaget sammen og medvirker til, at det bliver mere stabilt. Kornet bør strøs på gyllebeholderen i starten af august, så der kan etableres et jævnt plantedække inden vinteren.

Som alternativ til et naturligt flydelag kan overdækningen etableres med 10-12 cm letklinker (Leca), som enten blæses direkte oven på beholderen eller fyldes i en såkaldt netpose. Hvis man vælger at blæse letklinkerne direkte oven på beholderen, skal man sikre sig, at der anvendes letklinker med en stor diameter. Disse er mindre tilbøjelige til at synke ned i gyllen og dermed blive pumpet med over i gyllevognen, hvor letklinkerne kan give anledning til problemer med tilstopning og øget slitage på pumpe og fordeler.

Lovgrundlaget : Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002) § 18 stk. 1-2.

§ 18. *Beholdere for flydende husdyrgødning skal være forsynet med fast overdækning i form af flydedug, teltoverdækning eller lignende, jf. dog stk. 2.*

Stk. 2. *Den ansvarlige for landbrugsbedriften (driftsherren) kan undlade at opfylde kravet om fast overdækning, jf. stk. 1, såfremt der i stedet etableres tæt overdækning, f.eks. i form af naturligt flydelag, eller anden tæt overdækning på beholderen, og at driftsherren som led i en egenkontrollordning løbende og regelmæssigt mindst én gang om måneden fra den 1. februar 2003 fører optegnelser i en logbog, herunder om tilstanden og tætheden af flydelaget eller anden tæt overdækning på hver enkelt beholder til dokumentation af, at der er et tilstrækkeligt tæt flydelag eller anden tæt overdækning. Logbogen føres i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens anvisninger.*

Logbogen består af to skemaer:

Skema 1, der indeholder alle vurderingerne af overdækningen. Skemaet udfyldes senest 1 måned efter sidste føring, dog senest

- 1 uge efter konstateret defekt overdækning eller omrøring/udbringning
- 2 uger efter tømning.

Hvis det f.eks. konstateres, at overdækningen er defekt, skal dette noteres i skema 1. Tiltag til etablering af overdækningen beskrives i **skema 2**. Senest 1 uge efter skal skema 1 igen udfyldes. Det anvendte række nr. i skema 2 kan derfor anføres to steder i skema 1.

Skema 2, der udfyldes ved aktiviteter i beholderen. Det skal noteres, hvilken dato der omrøres, udbringes og tømmes, og hvad der er gjort for at reparere eller reetablere overdækningen. F.eks. at der er tilført snittet halm (herunder mængde), eller at maskinstationen er bestilt til at komme og lægge snittet halm på dagen efter.

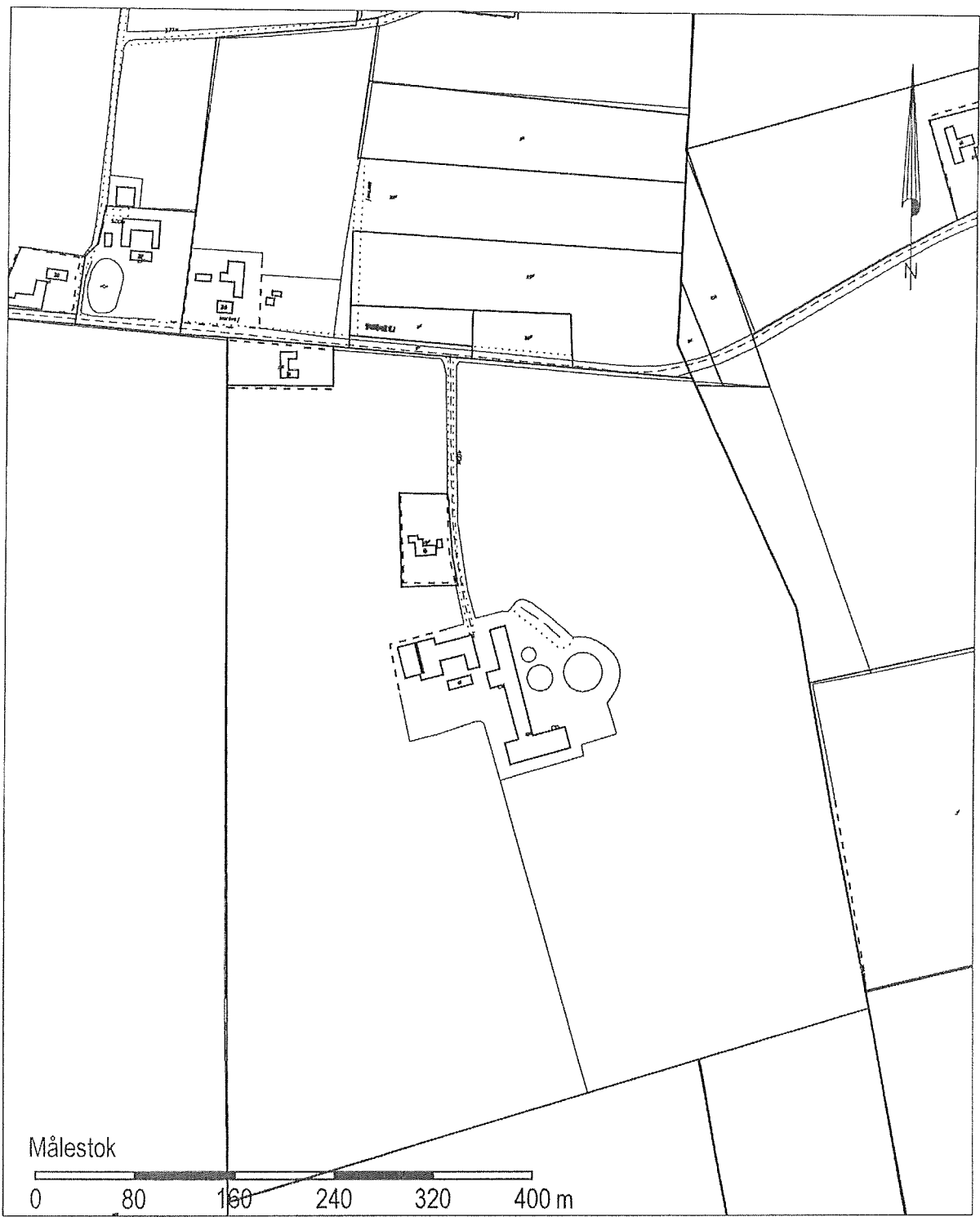
Yderligere skemaer kan hentes på www.skovognatur.dk under Landbrug

Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Skema 2.

Udfyldes ved aktiviteter i beholderen. Anfør dato i rubrikkerne for omrøring, udbringning, tørring og tiltag til etablering/supplering af den tætte overdækning. Der kan eventuelt suppleres med en nærmere beskrivelse af hændelsen. Dette er specielt vigtigt ved tiltag til etablering/supplering af den tætte overdækning, hvor tiltag beskrives.

Nr.	Omrøring med:		Udbringning	Tank tømt helt	Tiltag til etablering/supplering af den tætte overdækning	Supplerende beskrivelse f.eks. tilførsel af snittet halm, fast gødning, leiklinker (Leca) samt tilført mængde. Årsag til manglende overdækning kan også noteres.
	propel	pumpe				
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						

 <p>Purhus Kommune Teknik og Miljø Bakkevænget 16, 8990 Fårup Tlf. 87 82 67 00, Fax. 87 82 67 99</p>	Sparrehusevej 17, 8981 Spentrup Hevringholm		
	Digitalkort	Dato: 19. maj, 2003	Mål: 1:4000
	Tema		
	Rev.		

BILAG 4

 <p>Purhus Kommune Teknik og Miljø Bakkevangen 16, 8990 Fårup Tlf. 87 82 67 00, Fax. 87 82 67 99</p>	Sparrehusevej 17, 8981 Spentrup Hevringholm		
	Digitalkort	Dato: 19. maj, 2003	Mål: 1: 10000
	Tema		
	Rev.		